

DLACZEGO DO ODWAŻNYCH ŚWIAT
NALEŻY? PRACA Z LEKTURĄ AFRYKA
KAZIKA ŁUKASZA WIERZBICKIEGO

RENATA
PASYMOWSKA

SCENARIUSZ LEKCJI

Program edukacji wczesnoszkolnej w szkole podstawowej

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty.

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – Agnieszka Karczewska-Gzik
Recenzja merytoryczna – mgr Maria Ferenc
mgr Jadwiga Iwanowska
Agnieszka Ratajczak-Mucharska
mgr Urszula Borowska

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Czas trwania zajęć:

3 godz. lekcyjne.

Temat:

Dlaczego do odważnych świat należy? Praca z lekturą *Afryka Kazika* Łukasza Wierzbickiego.

Cele główne:

- uświadomienie uczniom, do czego przydaje się odwaga,
- zainteresowanie dzieci literaturą podróżniczą,
- wdrażanie dzieci do poszerzania wiedzy na temat świata,
- pisanie wiadomości z podróży,
- stymulowanie funkcji językowej i bogacenie słownictwa,
- wyzwalanie potencjalnych możliwości tkwiących w dzieciach.

Cele operacyjne – uczeń:

- słucha z uwagą treści lektury, odgrywa opisane sceny, konstruuje wiadomości z podróży w imieniu bohatera, gromadzi dowody na wykazanie się odwagą, opowiada o swoich odważnych czynach, odróżnia odwagę od brawury, korzysta z poczty mailowej i z pomocy innych, koncentruje się na zadaniu i doprowadza je do końca, panuje nad emocjami.

Metody:

małe formy teatralne – sceny sytuacyjne, teatrzyk cieni, waloryzacyjne, twórczego rozwiązywania problemów, praktycznego działania, pracy we współpracy.

Formy pracy:

zbiorowa, grupowa, w parach, indywidualna.

Środki dydaktyczne:

lektura *Afryka Kazika* Łukasza Wierzbickiego, sylwety do teatru cieni, rekwizyty do scen sytuacyjnych, projektor, laptopy, materiały papiernicze i piśmiennicze, zdjęcia afrykańskich krajobrazów.

Przebieg zajęć:

1. **Zapoznanie z tematem i celami zajęć, określenie NaCoBeZU** – uważne słuchanie, wyraziste czytanie, występowanie w roli, tworzenie monologów i dialogów, tworzenie notatki z podróży.
2. **Stworzenie mapy mentalnej pojęcia „odwaga”**. Uczniowie podają swoje propozycje, uzasadniają je.

3. **Rozmowa na temat przydatności odwagi w życiu.** Próba wyjaśnienia powiedzenia „Do odważnych świat należy”. Uczniowie prezentują swoje akty odwagi.
4. **Przybliżenie sylwetki odważnego człowieka:** podróżnika Kazimierza Nowaka. Nauczyciel prezentuje jego dokonania, skupiając się na jego podróży rowerem przez Czarny Łąd.
5. **Czytanie na dywanie. Zapoznanie z lekturą *Afryka Kazika Łukasza Wierzbickiego*.** Nauczyciel korzysta z audiobooka, interpretuje tekst sam lub zaprasza do czytania chętnych uczniów. Podczas czytania posiłkuje się odgłosami, a także stwarza dzieciom przestrzeń do przeżywania przygód Kazika. Stosuje zatrzymania, by uczniowie mogli zgłębiać treść w celu stworzenia wiadomości z podróży.
6. **Początek podróży Kazika.** Nauczyciel celowo wstrzymuje czytanie i powtarza słowa żony Kazika: „Przysyłaj listy, byśmy wiedzieli, co się z tobą dzieje” i jego samego: „Będę pisał codziennie”. Odwołuje się do czasu, kiedy bohater złożył obietnicę, tj. 1931 roku, kiedy to dopiero po raz pierwszy uruchomiono stację radiofoniczną. Nie istniała wówczas telefonia komórkowa ani internet. Jak zatem mógł wysłać list z dżungli? Nauczyciel proponuje, by dzieci tworzyły wiadomości w imieniu Kazimierza i spełniły oczekiwania jego małżonki.
7. **Przystanki w podróży Kazika.** Każda z przygód powinna zostać przedstawiona na różne sposoby, np. poprzez teatrzyk cieni czy sceny sytuacyjne, by uczniowie mogli ją przeżyć głębiej. Mile widziane będą dialogi i monologi bohaterów. Można poczęstować się jakimś afrykańskim smakołykiem, zatańczyć taniec Czarnego Łądu lub zabawić się w rozmowę tam-tamów.
8. **Tworzenie wiadomości – notatki z podróży.** Po każdym zatrzymaniu i przeżyciu przygody na nowo dzieci piszą wiadomość do żony Kazika w jego imieniu. Można zrobić to w notatniku na wzór pamiętnika, który uzupełnimy potem ilustracjami, lub jako wiadomości mailowe, które uczeń wysyła na swoją pocztę i w domu drukuje. Przypomnienie o wielkich literach w zwrotach grzecznościowych.
9. **Zebranie dowodów na to, że podróże kształcą.** Praca w zespołach. Uczniowie podają przykłady, czego nowego nauczył się Kazik. Zachęcanie dzieci do czytania literatury podróżniczej.
10. **Podsumowanie.** Dzielenie się wrażeniami.
11. **Ocena zaangażowania uczniów** uwzględniająca ich możliwości i ograniczenia.

Komentarz metodyczny

Uczeń ze SPE dzięki przeżyciom i wizualizacjom zapamięta przebieg zdarzeń i z łatwością skonstruuje notatkę.